

IMPROVEMENT OF ATTORNEY'S QUALIFICATION THROUGH THE PRISM OF INTERNATIONAL LAWYERS 'STANDARDS

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АДВОКАТУРИ

Заборовський В.В.

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права та процесу ДВНЗ
«Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

Значні кваліфікаційні вимоги до професії адвоката встановлюються не тільки на етапі набутті особою статусу адвоката [1; 2; 3; 4], але й в процесі здійснення ним своєї професійної діяльності [5; 6]. Тож актуальним є професійний обов'язок адвоката щодо підвищення своєї кваліфікації [7] (п. 4 ч. 1 ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [8]), сутність якого розкривається у ст. 11 Правил адвокатської етики [9] (адвокат має постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві) та положеннях Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України [10].

Поряд з національним законодавством значну увагу питанню підвищення кваліфікації адвокатів приділяють і акти, які визначають міжнародні стандарти адвокатури. Так, одним із таких актів є Основні положення про роль адвокатів [11], де йдеться про обов'язок урядів, професійних асоціацій адвокатів та навчальних інститутів забезпечити адвокатам можливість одержати відповідну освіту, підготовку та знання як про права та основні свободи людини, що визнані національним та міжнародним правом, так і про етичні

обов'язки, які покладені на адвоката (п. 9). Принцип професійної компетентності розглядається як один з базових принципів організації адвокатури, що передбачений Хартією основоположних принципів європейських адвокатів [12].

Юридичну освіту, навчання та вступ до юридичної професії, як один із провідних принципів організації адвокатури (принцип II), розглядає і Рекомендація № R(2000)21 Комітету міністрів Ради Європи про свободу здійснення професії адвоката [13], в яких вказується на необхідність вжиття всіх заходів для забезпечення високого рівня юридичної підготовки та моральності як передумови вступу до професії та забезпечення безперервної освіти адвоката (зокрема, задля зміцнення юридичних навичок, підвищення обізнаності з етичними питаннями та питаннями прав людини насамперед з метою підтримання належного відправлення правосуддя). Взагалі в даній Рекомендації поняття «адвокат» означає особу, яка має відповідну кваліфікацію та уповноважена згідно до національного законодавства виступати та діяти від імені своїх клієнтів, займатися юридичною практикою, виступати в судах або консультувати та представляти своїх клієнтів у юридичних питаннях.

Існування високих вимог до рівня юридичної освіти як до головного критерію для прийому адвоката до професійної спільноти з умовою підвищення ним своєї кваліфікації в подальшому розглядає і Міжнародна асоціація юристів, яка у своїх рекомендаціях щодо навчання та освіти юристів [14] не тільки звертає увагу на те, що асоціації адвокатів та юридичні товариства як професійні організації адвокатів несуть основну відповідальність за заохочування своїх членів до участі в безперервній професійній освіті, за забезпечення доступності різноманітних форм навчання, а також за контроль над виконання їхнім членом своїх обов'язків щодо безперервної професійної освіти, але, що слушно, акцентує увагу на особистій відповідальності кожного юриста щодо оновлення своїх знань в рамках процесу навчання протягом усього життя, задля можливості використовувати нові юридичні доктрини та техніку в процесі своєї діяльності у постійно мінливому глобалізованому соціальному та бізнес-середовищі.

На підставі вказаного, ми доходимо висновку про вагомое значення інституту підвищення кваліфікації в аспекті визначення

міжнародних та регіональних стандартів підвищення кваліфікації, які мають визначальне значення для формування якісних національних стандартів організації та діяльності адвокатури.

Література:

1. Заборовский В.В. Правовая природа негативных и позитивных условий морально-этического характера, которые являются предпосылкой для получения статуса адвоката в Украине. Сравнительно-правовой аспект. *Folia Iuridica Universitatis Wratislaviensis*. 2017. Vol. 6 (2). S. 85-102.
2. Заборовский В.В. Правовая природа квалификационного экзамена на получение статуса украинского адвоката. *Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения*. 2017. № 1 (62). С. 88-93.
3. Заборовский В.В. Морально-этические требования к претенденту на получение статуса адвоката по законодательству Украины и зарубежных стран. *Право. Экономика. Психология*. 2017. № 1. С. 17-22.
4. Заборовський В.В. Стажування як умова набуття статусу адвоката. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2016. Вип. 37. Т. 3. С. 112-116.
5. Заборовский В.В. Особенности процессуальной и непроцессуальной формы деятельности адвоката и их разграничение. *Правовая парадигма*. 2020. № 3 (19). С. 108-116. <https://doi.org/10.15688/lc.jvolsu.2020.3.15>
6. Zaborovsky V., Buletsa S., Bysaga Yu., Manzyuk V., Lenher Ya. Professional activity of medical lawyer. *Georgian Medical News*. 2020. № 3 (300). P. 146-152.
7. Заборовський В.В. Підвищення кваліфікації як один з професійних обов'язків адвоката. *Organization of educational process for legal education applicants, innovative teaching methods in higher education institutions of Ukraine and EU: materials scientific and pedagogic Internship proceeding (Frankfurt an der Oder (Republic of Germany), 28 October – 6 December , 2019)*. Frankfurt an der Oder: European University Viadrina Frankfurt (Oder), 2019. P. 64-68.
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 62. Ст. 17.

9. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 9 червня 2017 року. URL: <http://vkdka.org/wp-content/uploads/2017/07/PravilaAdvokatskojiEtiki2017.pdf>

10. Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), затверджений Рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 № 63. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr063871-21#Text>

11. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам від 1 серпня 1990 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_835

12. Хартія основних принципів європейської адвокатської професії ВІД 25 листопада 2006 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU06301>

13. Recommendation № R(2000)21 of the Committee of Ministers to member States on the freedom of exercise of the profession of lawyer, adopted by the Committee of Ministers on 25 October 2000 at the 727th meeting of the Ministers' Deputies. URL: <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=533749&SecMode=1&DocId=370286&Usage=2>

14. IBA Policy Guidelines for Training and Education of the Legal Profession (Part II). Adopted by the IBA Council 23 October 2014. URL: <https://www.ibanet.org/MediaHandler?id=1ff85676-0cdb-4ead-91c3-b533fdc79550>